

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 3 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Službeni list CG“, br. 40/10, 46/10 i 06/13), člana 89 Zakona o bankama („Službeni list CG“, br.17/08 i 44/10) i člana 27 stav 8 Zakona o potrošačkim kreditima („Službeni list CG“, broj. 35/13), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 11. decembra 2014. godine, donio je

O D L U K U

o izmjeni i dopuni Odluke o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite

Član 1

U Odluci o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite („Službeni list CG“, broj 51/13) - u daljem tekstu: Odluka, poslije člana 6 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 6a

Ako je ugovorom o kreditu/depozitu ugovorena promjenljiva kamatna stopa, kreditor/depozitar je dužan da prije njene primjene obavijesti klijenta o toj promjeni, vidljivim isticanjem odgovarajućeg obavještenja u prostorijama banke, putem elektronske pošte ili na drugi način utvrđen ugovorom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, obavještanje o promjenama kamatne stope za korisnike potrošačkih kredita vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju potrošački krediti.“

Član 2

U Metodologiji za obračun i iskazivanje efektivne kamatne stope koja čini sastavni dio Odluke, poglavlje **“II. Izrada plana otplate/isplate”** mijenja se i glasi:

“II. Izrada plana otplate/isplate

Kod zasnivanja kreditnog odnosa kreditor uručuje klijentu plan otplate kredita, a kod zasnivanja depozitnog odnosa depozitar uručuje klijentu plan isplate depozita, sa jasno iskazanom efektivnom kamatnom stopom.

U planu otplate/isplate obavezno se navodi nominalna kamatna stopa, uz napomenu da se radi o fiksnoj ili promjenljivoj kamatnoj stopi.

Plan otplate kredita, odnosno plan isplate depozita (u daljem tekstu: plan otplate/isplate) koji se uručuje klijentu ne sadrži pomoćne kolone za obračun efektivne kamatne stope. Pomoćne kolone za obračun efektivne kamatne stope su kolone u obrascu plana otplate/isplate koje prikazuju: neto novčani tok, diskontovani neto novčani tok, diskontovane isplate kredita i diskontovane tokove novčanog kolaterala. Plan otplate/isplate sa pomoćnim kolonama za obračun efektivne kamatne stope kreditor, odnosno depozitar, prilaže svojoj kreditnoj, odnosno depozitnoj dokumentaciji.

Ispred zaglavlja plana otplate/isplate, bilo da je on sastavni dio ugovora o kreditu, odnosno depozitu, ili se sačinjava samo za potrebe informisanja klijenta, navodi se naziv i adresa kreditora, odnosno depozitara, kao i kontakt informacije. Plan otplate/isplate takođe treba da sadrži datum izrade, kao i napomenu da iskazana efektivna kamatna stopa važi na datum izrade plana otplate/isplate. Plan otplate/isplate koji se uručuje klijentu pri zaključivanju ugovora o kreditu, odnosno depozitu, mora da sadrži pečat kreditora odnosno depozitara, kao i potpis odgovornog lica.

Obračun efektivne kamatne stope zasniva se na pretpostavci da će ugovor o kreditu ostati na snazi tokom ugovorenog perioda i da će kreditor i klijent izvršiti svoje obaveze pod uslovima i u rokovima utvrđenim ugovorom o kreditu. Na primjer, ako je ugovorom o kreditu predviđena veća kamatna stopa u slučaju kada klijent ne otplaćuje kredit uredno, tu činjenicu treba zanemariti i plan otplate/isplate izraditi na osnovu one kamatne stope koja je predviđena kod uredne otplate kredita.

Kod ugovora o kreditu sa klauzulom kojom se dozvoljava promjena kamatne stope, a kod kojih se naknade sadržane u efektivnoj kamatnoj stopi ne mogu utvrditi u trenutku obračuna, efektivna kamatna stopa se obračunava na osnovu pretpostavke da će kamatna stopa i ostale naknade ostati fiksne u odnosu na početnu kamatnu stopu i da će se primjenjivati do isteka važenja ugovora o kreditu.

Za izračunavanje efektivne kamatne stope, kada je primjenljivo, koriste se i sljedeće pretpostavke:

- 1) ako je ugovorom o kreditu klijentu dozvoljena sloboda izbora po pitanju iznosa i rokova povlačenja novca, smatra se da se ukupan iznos kredita povlači odmah i u cjelosti;
- 2) kod kredita za koje, na osnovu ugovora o kreditu, klijent generalno ima slobodu povlačenja sredstva, ali u okviru ugovorom utvrđenih limita koji se odnose na iznose povlačenja i periode u kojima se ta sredstva povlače, efektivna kamatna stopa se obračunava korišćenjem pretpostavke da će sredstva biti povučena na najraniji datum predviđen ugovorom o kreditu, u iznosu limita utvrđenog ugovorom;
- 3) u slučaju prekoračenja po računu, smatra se da se ukupni iznos kredita povlači u cjelosti i za cjelokupni period trajanja ugovora o kreditu, a ako trajanje prekoračenja po računu nije poznato, efektivna kamatna stopa izračunava se na osnovu pretpostavke da je trajanje kredita tri mjeseca;
- 4) u slučaju ugovora o kreditu bez roka dospijeca (open-end credit, revolving credit), osim ugovora o prekoračenju po računu, za izračunavanje efektivne kamatne stope koriste se sljedeće pretpostavke:
 - kredit je odobren na rok od jedne godine počev od datuma početnog povlačenja novca po osnovu tog ugovora, a zadnjom uplatom klijent podmiruje preostalu glavnica, kamate i druge troškove, ako ih ima;
 - klijent otplaćuje glavnica u jednakim mjesečnim iznosima, počev od isteka jednog mjeseca od datuma početnog povlačenja novca po osnovu kredita, a u slučajevima u kojima se glavnica mora otplatiti isključivo u cjelosti, jednokratnom uplatom unutar svakog perioda otplate, smatra se da se uzastopna povlačenja novca po osnovu ugovora o kreditu i otplata čitave glavnice od strane klijenta izvršavaju tokom perioda od jedne godine. Kamate i drugi troškovi plaćaju se u skladu sa tim povlačenjima novca po osnovu ugovora i otplatama glavnice i na način predviđen ugovorom o kreditu.

Ugovor o kreditu bez roka dospijeća, u smislu ove metodologije, je ugovor o kreditu na neograničeno vrijeme, koji uključuje kredite koji se moraju otplatiti u cjelosti ili nakon određenog perioda, a nakon otplate sredstva su ponovo na raspolaganju za povlačenje;

- 5) kod ugovora o kreditu koji nije ugovor o prekoračenju po računu ili ugovor o kreditu bez roka dospijeća koriste se sljedeće pretpostavke:
- ako se datum ili iznos otplate glavnice koju klijent treba da izvrši ne mogu sa sigurnošću odrediti, pretpostavlja se da se otplata izvršava na najraniji datum predviđen u ugovoru o kreditu i u najmanjem iznosu koji je predviđen ugovorom o kreditu,
 - ako datum zaključenja ugovora o kreditu nije poznat, pretpostavlja se da je datum početnog povlačenja novca po osnovu ugovora datum koji rezultira najkraćim razmakom između tog datuma i datuma prve uplate koju treba da izvrši klijent,
 - u slučaju kada se datum ili iznos uplate koju treba da izvrši klijent ne mogu sa sigurnošću odrediti na osnovu ugovora o kreditu ili korišćenjem drugih pretpostavki iz ove metodologije, pretpostavlja se da se uplata izvršava u skladu sa datumima i uslovima koje zahtijeva kreditor, a ako oni nijesu poznati, pretpostavlja se da se:
 - a) naknade plaćaju zajedno sa otplatama glavnice,
 - b) nekamatni troškovi izraženi kao jednokratni iznos plaćaju na datum zaključenja ugovora o kreditu,
 - c) nekamatni troškovi izraženi kao odvojene uplate plaćaju u redovnim razmacima, počevši od datuma prve otplate glavnice, a ako iznosi takvih uplata nijesu poznati, pretpostavlja se da su iznosi uplata jednaki,
 - d) zadnjom uplatom klijenta podmiruje preostala glavnica, kamate i drugi troškovi, ako ih ima;
- 6) ako nije ugovoren gornji limit iznosa kredita, pretpostavlja se da taj limit iznosi 1.500 eura;
- 7) ako su ugovorom predviđene različite kamatne stope ili naknade za ugovorom utvrđene periode povlačenja sredstava pretpostavlja se da će sredstva biti povučena i korišćena po najvišoj kamatnoj stopi i naknadi, utvrđenoj ugovorom;
- 8) za ugovore o kreditu za koje je ugovorena fiksna kamatna stopa u odnosu na početni period, a nakon isteka tog perioda se određuje nova kamatna stopa koja se dalje periodično usklađuje sa nekim ugovorenim pokazateljem, pretpostavlja se da je na kraju perioda za koji važi fiksna kamatna stopa, kamatna stopa ista kao u trenutku izračuna efektivne kamatne stope, na osnovu vrijednosti ugovorenog pokazatelja u tom trenutku.

Kod probnih obračuna efektivne kamatne stope na kredite, a za potrebe informisanja klijenta, pretpostavlja se da se hipotetički kredit iz primjera pušta u opticaj prvog dana u mjesecu, kao i da se interkalarna kamata obračunava najmanje za jedan mjesec.

Kreditni koji su odobreni i depoziti koji su primljeni u valuti koja nije euro iskazuju se u toj valuti. Kreditni i depoziti u eurima sa valutnom klauzulom, iskazuju se u eurima prema deviznom kursu koji važi na dan izrade plan otplate/isplate. Devizni kurs po kojem je izvršena prethodna konverzija obavezno se navodi u planu otplate/isplate. Ako se koristi više od jednog referentnog deviznog kursa (npr. kupovni devizni kurs pri odobravanju

kredita, a prodajni devizni kurs pri vraćanju kredita), u planu otplate/isplate treba navesti svaki od korišćenih deviznih kurseva, kao i namjene za koje je pojedini devizni kurs korišćen. Izuzetno, krediti i depoziti u eurima sa valutnom klauzulom mogu se iskazivati u drugoj valuti (umjesto u eurima), ako se pri puštanju kredita u opticaj i pri njegovoj naplati, odnosno pri primanju i isplati depozita, koristi isti referentni devizni kurs (npr. srednji devizni kurs koji Centralna banka preuzima od Evropske Centralne banke i objavljuje na svojoj internet stranici) na dan izrade plana otplate/isplate. Kod kredita i depozita u valuti koja nije euro, pri obračunu efektivne kamatne stope, naknade i provizije koje se utvrđuju i naplaćuju u eurima potrebno je konvertovati u tu drugu valutu prema srednjem deviznom kursu koji važi na dan izrade plana otplate/isplate.“

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se počev od 01. januara 2015. godine.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

O. br. 0101- 4014/65-3
Podgorica, 11.12.2014.god.

**PREDSJEDAVAJUĆI
G U V E R N E R,**

mr Milojica Dakić s.r.